

LCJ Handreiking 16+

Leren van het leven *Lessen uit gelijkenissen*

Leidingdeel – introductie en achtergronden

Inhoud

Voorwoord	2
Uitleg leidingdeel	2
Literatuur	3
Didactische informatie	3

Voorwoord

Beste leidinggevende,

Voor je ligt het leidingdeel dat hoort bij Handreiking 16+ **Leren van het leven**. *Lessen uit gelijkenissen*. Zoals de titel al aangeeft staan in deze Handreiking een heel aantal gelijkenissen die de Heere Jezus verteld heeft centraal. Gelijkenissen zijn vertellingen, uit het leven gegrepen. De Heere Jezus gebruikt in Zijn gelijkenissen alledaagse beelden uit Zijn tijd. De mensen die naar de gelijkenissen luisterden zagen de gebeurtenissen voor zich en om zich heen.

Maar elke gelijkenis heeft ook een betekenis. Deze diepere laag wordt niet vanzelf begrepen. Verschillende keren lees je dat de Heere Jezus een uitleg van een gelijkenis geeft. Deze uitleg wordt ook niet aan iedereen gegeven, maar vaak alleen aan de discipelen. Zo gezien bevat het spreken in gelijkenis ook een oordeel, zoals je leest in Mattheüs 13: *Daarom spreek Ik tot hen door gelijkenissen, omdat zij niet zien, ook al zien zij, en niet horen, ook al horen zij, en ook niet begrijpen*.

Met deze Handreiking willen we de betekenis van de gelijkenissen achterhalen. Wat bedoelt de Heere Jezus als Hij spreekt over het zaad, de verloren penning en de werkers in de wijngaard? Steeds worden ook lijnen getrokken naar het leven van vandaag: wat heeft deze gelijkenis mij nu te zeggen? We hopen dat deze boodschap dichtbij de jongeren en hun persoonlijk leven komt. En we verwachten het daarin van de Heilige Geest, Die het Woord toepast en in het hart legt. Van harte Zijn zegen op de verenigingsavonden toegewenst!

Uitleg leidingdeel

In het leidingdeel vind je eerst een literatuurlijst en een korte didactische aanwijzing. Vervolgens wordt er per schets informatie gegeven onder de volgende kopjes:

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Onder dit kopje staat wat je voor elke bijeenkomst nodig hebt aan materialen.

Opening

- Hier staat het te lezen bijbelgedeelte en worden enkele suggesties gegeven om te zingen. De liederen die aangegeven staan, komen uit de gele zangbundel (Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer).
- Daarnaast wordt een tweede suggestie gegeven voor een bijbelgedeelte, voor als er twee avonden over de schets gedaan wordt.
- Ook worden er zaken genoemd waarvoor gebeden of gedankt kan worden.

Doelstelling

- Onder dit kopje worden in een paar regels de doelen van de avond benoemd.

Alternatieve startopdracht

- Onder dit kopje staat een alternatieve startopdracht, om bijvoorbeeld te gebruiken bij een tweede avond of als alternatief voor de startopdracht die bij de schets staat.

Achtergrondinformatie

- Hier vind je een exegese van het bijbelgedeelte dat centraal staat in de schets.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor een gesprek

- Onder dit kopje tref je de antwoorden op de vragen uit de Handreiking aan.
- Het is van belang om je te realiseren dat je niet alle opdrachten van een schets moet behandelen. Kies zelf een aantal opdrachten uit die je relevant en passend vindt voor jouw doelgroep.

Literatuur

Hieronder tref je een literatuurlijst aan, die gebruikt is bij de totstandkoming van deze schets. Indien gewenst kun je zelf een of meerdere boeken van deze lijst gebruiken bij je voorbereiding.

Studiebijbels

Tekst voor Tekst, de Heilige Schrift kort verklaard en toegelicht (1987). Oeveren, B. van, e.a. 's-Gravenhage: Boekencentrum.

HSV-studiebijbel (2014). Paul, M.J. en Hofman, T.M. (Red.). Heerenveen: Royal Jongbloed.

Bijbel met Uitleg (2015). Apeldoorn: De Banier.

HSV-Jongerenbijbel (2013). Vergunst, P.J. (Red.). Heerenveen: Uitgeverij Jongbloed.

Andere boeken

Gelijkenissen van de Heiland (2010). Spurgeon, C.H. Amersfoort: Uitgeverij Van Wijnen.

Didactische informatie

Het bespreken van de vragen kun je variëren. Hieronder volgen enkele manieren waarop je de vragen kunt bespreken.

Denken > delen > uitwisselen

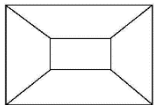
Het *denken*, *delen* en *uitwisselen* is een proces waarbij jongeren eerst zelf nadenken, daarna in een klein groepje hun gedachten delen en deze ten slotte in de grotere groep uitwisselen. Het voordeel van deze werkwijze is dat de betrokkenheid gestimuleerd wordt. Bovendien wordt door het uitwisselen van gedachten en het gezamenlijk formuleren van een antwoord het aantal meningen beperkt. Dat maakt de gezamenlijke nabespreking overzichtelijker. Hieronder wordt een aantal didactische werkvormen uitgelegd, waarmee aan dit proces van *denken*, *delen* en *uitwisselen* gestalte kan worden gegeven.

Eén-tweetje

Vraag de jongeren om individueel over een vraag of opmerking na te denken (en eventueel iets op te schrijven). Daarna bespreken ze in tweetallen hun antwoorden. Eventueel wordt per tweetal een beste antwoord gekozen. Dit antwoord wordt vervolgens plenair uitgewisseld.

Uitbreiding: de tweetallen bespreken de antwoorden met een ander tweetal. Per viertal wordt het beste antwoord gekozen, dat vervolgens plenair wordt uitgewisseld.

Placemat

De placemat is een variant van het 'Eén-tweetje', waarbij papier en pennen worden gebruikt. Gebruik bij voorkeur een vel op A3-formaat. Verdeel het vel papier zoals in het voorbeeld. Elke jongere denkt individueel na over een vraag of opmerking, waarna hij het antwoord opschrijft in één van de hoekpunten. De groepsleden bespreken de antwoorden die zijn opgeschreven in de hoekpunten. De gemeenschappelijke antwoorden of het beste antwoord wordt in het middenvak opgeschreven. Het antwoord in het middenvak kan plenair worden uitgewisseld.

Expertgroep

De jongeren denken in verschillende groepen na over een deelonderwerp. Elke groep is nu expert in (heeft kennis over) één deelonderwerp. Vervolgens worden nieuwe groepjes gevormd waarin alle bestudeerde deelonderwerpen vertegenwoordigd zijn. Elke jongere is binnen de nieuwe groep expert in een deelonderwerp. De eerder opgedane kennis wordt in de nieuwe groep gedeeld.

Voorbeeld: Elk groepje jongeren verdiept zich in één vraag. Vervolgens worden nieuwe groepjes gevormd waarbij in elk groepje alle vragen zijn vertegenwoordigd. Elk groepslid is 'expert' in één vraag en deelt deze kennis met de andere groepsleden.

Meningen uitwisselen

Om het *uitwisselen van meningen* te stimuleren, kunnen onder meer de volgende werkvormen worden gebruikt.

Gekleurde kaarten

Elke jongere beschikt over een rode en groene (en eventueel oranje) kaart. Er kunnen ook andere kleuren worden gebruikt. Een stelling wordt geprojecteerd en/of voorgelezen. De jongeren steken één van de kaarten op (rood=niet mee eens; groen=mee eens; oranje=twijfel).

De meningen worden geïnventariseerd en eventueel genoteerd. Het opsteken van kaarten is een goede aanleiding om door te vragen naar argumenten.

Duimen

In plaats van gekleurde kaarten wordt een duim opgestoken. Duim rechtop = mee eens; duim naar beneden = niet mee eens; duim horizontaal opgestoken = twijfel.

Binnen- en buitenkring

Verdeel de jongeren in twee gelijke groepen. De eerste groep vormt een kring. De tweede groep gaat hier in een kring omheen staan: de buitenkring.

Een jongere uit de binnenste kring vertelt een mening of antwoord aan een jongere uit de buitenkring. Laat één van de kringen op een bepaald moment één of meerdere plaats(en) draaien, zodat een nieuw tweetal ontstaat en de meningen/antwoorden opnieuw worden uitgewisseld. Herhaal het draaien en uitwisselen een aantal keren.

Inventariseren

Om op een speelse manier antwoorden of meningen te *inventariseren* kunnen onder meer de volgende werkvormen worden gebruikt.

Post-its

Laat de jongeren hun antwoord of mening opschrijven op een post-it, een memoblaadje met plakstrip. Laat de beschreven memoblaadjes opplakken op een centrale plaats. De post-its kunnen, indien gewenst, door de jongeren gegroepeerd worden rond vergelijkbare antwoorden of meningen. Bespreek de reacties.

Muurtje bouwen

Antwoorden of meningen worden op een A4 papier geschreven. Bij de gezamenlijke bespreking wordt met de A4 papieren een muurtje gebouwd. De belangrijkste antwoorden en meningen worden onderop geplakt, de minder urgente zaken komen daarbovenop. Gebruik plakband of kneedgum om het papier op te hangen.

Woordweb

Inventariseer antwoorden of meningen op een whiteboard, flap-over of groot vel papier. Maak een woordweb waarin informatie kernachtig en geordend wordt weergegeven. Opmerkingen over hetzelfde onderwerp worden in kernwoorden bij elkaar opgeschreven.